

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Cobzac Elena și Toma Nadejda

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Bezvolev Ivan Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 08.06.2017 - 29.09.2017 (prima instanță);
2. 16.11.2017 - 19.12.2017 (instanța de apel);
3. 20.02.2018 - 21.03.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 septembrie 2017, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Bezvolev Ivan a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, executarea pedepsei în baza art.90 Cod penal fiindu-i suspendată pe un termen de 1 (un) an, ultimul fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Bezvolev Ivan, la 22 martie 2017 aproximativ la ora 18:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, îndreptate la săvârșirea actelor violente în privința membrilor familiei, aflându-se la domiciliul amplasat în s. Dimitrovca r-nul Cimișlia, împreună cu soția sa cet. Bezvoleva Maria,

în timpul unei certii inițiate de către el, a numit-o cu cuvinte necenzurate și a lovit-o cu o cană metalică în regiunea capului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de plagă la cap, ce duc la dereglarea sănătății pe timp scurt - de la 6 până la 21 zile și se califică ca vătămare corporală ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Bezvolev Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal - violența în familie, *adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul Procuraturii r-lui Cimișlia, Donia Ruslan, prin care a solicitat casarea acesteia în partea neîncasării cheltuielilor de judecată și emiterea unei noi sentințe pe cauză, în modul stabilit pentru instanța de fond, prin care de a încasa de la Bezvolev Ivan cheltuielile de judecată, suportate de stat pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 389 lei. În rest sentința judecătorească a fost menținută.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2017, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de procurorul Donia Ruslan, fiind menținută fără modificări sentința contestată.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat, că din materialele dosarului rezultă că prezenta cauză penală a fost examinată în baza cererii inculpatului Bezvolev Ivan, în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale cu respectarea procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În contextul dat instanța de apel a considerat că prima instanță a dat o calificare corectă faptei inculpatului Bezvolev Ivan, vinovăția căruia în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 201¹ Cod penal nu se contestă și nu se confirmă prin materialele dosarului și prin probele administrate în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel a considerat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Bezvolev Ivan, legal a luat în considerație faptul, că el și-a recunoscut vinovăția, sincer s-a căit în cele comise, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai și ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală i-a stabilit lui Bezvolev Ivan, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, și în baza prevederilor art. 90 Cod penal s-a stabilit termenul de probațiune - 1 an, ce este proporțional caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunii, care se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă (art. 16 alin. (3) Cod penal), și acordă posibilitate pentru corectarea și reeducarea vinovatului, luând în considerație prevederile art. 61 Cod penal și principiul umanismului legii penale, prevăzut de art. 4 Cod penal.

Totodată, procurorul a atacat sentința în partea neîncasării cheltuielilor de judecată, suportate de stat pentru efectuarea expertizei medico-legale, în mărime de

389 lei.

Instanța de apel a menționat că prima instanță la emiterea sentinței nu s-a expus asupra acestui fapt, pe cînd, procurorul în dezbaterile sa scrise, anexată la materialele dosarului penal a solicitat în baza art. 228, 229 Cod de procedură penală încasarea de la inculpatul Bezvolev Ivan a cheltuielilor judiciare în mărime de 389 lei. (f. d. 78-79)

Astfel, referitor la solicitarea procurorului cu privire la necesitatea încasării de la Bezvolev Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 389 lei, instanța de apel a indicat că ea urmează a fi respinsă din următoarele circumstanțe.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 20 aprilie 2017 prin ordonanța organului de urmărire penală al IP Cimișlia cu scopul stabilirii gradului prejudiciabil și caracterului vătămarilor corporale ale părții vătămate Bezvoleva Maria a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale. (f. d. 19)

În baza ordonanței organului de urmărire penală al IP Cimișlia cu privire la dispunerea efectuării expertizei medico-legale din 20 aprilie 2017 de către Centrul de medicină legală a fost efectuată expertiza medico-legală cu nr. 29 din 20.04.2017. (f. d. 22)

Astfel, instanța de apel a considerat că organul de urmărire penală întemeiat din inițiativă proprie a stabilit expertiza medico-legală, întrucât stabilirea ei este obligatorie.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, plata pentru efectuarea expertizei se face din contul mijloacelor bugetului de stat, întrucât, anume statul prin intermediul organelor de urmărire penală este obligat să dovedească vinovăția inculpatului în faptele care i se încredinează. În situația dată, cheltuielile legate de efectuarea expertizei nu pot fi încasate de la inculpat.

Instanța de apel a indicat, că cheltuielile legate de efectuarea expertizei în cazul dat sunt obligatorii în cazul descoperirii infracțiunii. Însă, chiar dacă persoana a săvârșit infracțiune, ea nu poate fi supusă răspunderii materiale pentru intentarea și efectuarea urmăririi penale.

Totodată, instanța de apel a indicat că obligația privind plata cheltuielilor, legate de efectuarea expertizei nu poate fi pusă pe seama inculpatului, întrucât expertiza respectivă a urmat cu scopul stabilirii aprecierii circumstanțelor, care pot avea un sens probator la cauză și pentru formularea învinuirii. În aspectul dat, anume statului îi aparține obligația să asigure plata cheltuielilor legate de cercetarea cauzelor penale.

Prin urmare, instanța de apel a considerat ca neîntemeiată cerința procurorului cu privire la încasare de la inculpatul Bezvolev Ivan, în venitul statului a cheltuielilor în mărime de 389 lei, suportate în urma efectuării expertizei medico-legale în cadrul procedurii penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, prin care indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei atacate în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise, cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, decizie care de fapt este criticată de către procuror în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată;

- la examinarea prezentei cauze, procurorul a solicitat încasarea de la inculpatul Bezvolev Ivan, în contul statului cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 389 lei;

- soluția instanței de apel, prin care a fost respins apelul procurorului referitor la neîncasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare;

- astfel, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală „Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.” Potrivit alin. (3) a aceleiași norme „Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate”. Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat;

- prin urmare în situația, cînd art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată, or procurorul în apelul declarat a făcut dovada cheltuielilor suportate de stat la efectuarea expertizei medico-legale;

- instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală, n-a indicat temeiurile care au dus la respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat, iar acestea constituie temei de drept pentru recurs ordinar prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen la data de 23 ianuarie 2018 (conform ștampilei de pe plic).

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum rezultă din recursul ordinar declarat de către procurorul Andronic Natalia, Colegiul penal atestă invocarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, solicitînd casarea parțială a deciziei atacate în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Însă, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus motivat asupra apelului declarat de procurorul Donia Ruslan, statuînd just asupra faptului că cheltuielile de judecată constituie cheltuieli efectuate în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și nu pot fi puse în seama inculpatului, urmînd a fi trecute în contul statului. Suplimentar, instanța de apel just a reținut că legea procesual-penală nu instituie în mod expres achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale, totodată corect considerînd că prevederile legale la care a făcut trimitere apelantul nu stabilesc astfel de cheltuieli ce pot fi încasate din contul inculpatului.

În același context, Colegiul penal se raliază la concluzia instanței de apel, potrivit căreia în cazul dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Colegiul penal reține că instanța de apel corect a menționat prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, totodată fiind relevante prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. Legii Nr.66 din 05.04.2012), care stipula că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, iar modificările la norma dată din 09.02.2018, nu au efect retroactiv.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de apel în mod just și echitabil a stabilit că cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat în sumă de 389 lei suportate de Centrul de Medicină legală pentru efectuarea expertizelor medico-legale nr. 81 din 23 martie 2017 și nr. 29 din 20 aprilie 2017 în prezenta cauză (f. d.

13, 22), sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale care erau în vigoare la ziua comiterii infracțiunii, fiind mai favorabile inculpatului nu prevedeau achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare, care constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizelor în speța dată.

Reieșind din plenitudinea constatărilor instanței de apel, expuse în partea supusă criticii în recursul ordinar declarat, care sunt motivate, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs, invocat de recurent, nu și-a găsit confirmare. Din acest considerent, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror, deoarece este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Bezvolev Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 martie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda